

Bibliografija radova o Hrvatskom proljeću od 1990. do 2020. s osvrtom na povijest bibliografije

Mihalinec, Martin

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:131:146245>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-04**

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Humanities
and Social Sciences

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI
Ak. god. 2022./2023.

Martin Mihalinec

**Bibliografija radova o Hrvatskom proljeću od 1990. do 2020.
s osvrtom na povijest bibliografije**

Završni rad

Mentorica: dr. sc. Ana Barbarić, red. prof.

Zagreb, rujan 2023.

Izjava o akademskoj čestitosti

Izjavljujem da je ovaj rad rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na istraživanjima te objavljenoj i citiranoj literaturi. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio rada nije korišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Sadržaj

1. Uvod.....	5
2. Bibliografija	5
2.1. Pojam	5
2.2. Vrste.....	6
3. Izrada bibliografije.....	7
4. Povijest bibliografije.....	7
4.1. Svijet	7
4.2. Hrvatska	10
5. Hrvatsko proljeće	15
6. Bibliografija radova o Hrvatskom proljeću	18
6.1. Predgovor.....	18
6.2. Bibliografija.....	19
7. Zaključak.....	31
8. Literatura.....	32
Sažetak	34
Summary.....	35

1. Uvod

Bibliografije su sastavni dio studentskog života, ali i rada svakog znanstvenika i knjižničara. Pomažu nam u identificiranju knjižnične građe potrebne za izradu znanstvenih radova, seminara, ali i za pronalazak knjiga ili drugih medija da bolje razumijemo neku tematiku.

Cilj ovog rada je prikazati razne aspekte bibliografija i primijeniti teoretsko znanje pri izradi bibliografije građe na temu Hrvatskog proljeća u razdoblju 1990.-2020.

U prvom poglavlju objasniti će se višeznačnost pojma bibliografije te koje sve vrste bibliografija postoje. Zatim slijedi u drugom poglavlju kratki uvid u metodologiju izrade jedne bibliografije. Nadalje će biti prikazana povijest bibliografije prvo na svjetskoj razini, a zatim u lokalnom kontekstu na području današnje Hrvatske. Nakon toga slijedi kratki povijesni pregled Hrvatskog proljeća koji je i predmet istraživanja građe u svrhu izrade bibliografije. Slijedi sama bibliografija na temu Hrvatskog proljeća s predgovorom i prikupljenom građom, a za sam kraj je ostavljen zaključak i popis literature.

2. Bibliografija

2.1. Pojam

Riječ bibliografija dolazi od starogrčkih riječi *βιβλίον* (knjiga) i *-γραφία* (pisanje). Sam pojam je višeznačnica i može značiti popis knjiga, znanost o knjigama (bibliologija) te znanstvena disciplina koja se bavi načelima i metodološkim postupcima izradbe različitih vrsta popisa.¹

Bibliografija kao popis knjiga počinje se upotrebljavati od 17.st. nadalje i počinje zamjenjivati pojmove u uporabi poput *thesaurus*, *catalogus*, *index*, *registrum*, *bibliotheca* i sl., a prvi koji je koristio pojam u tom značenju, bio je Gabriel Naude 1633. u djelu *Bibliographia politica*.²

Sve do 18.st. bibliografija je ujedno značila i bibliologija, dok nije Gabriel Peignot 1812. razdvojio značenje tih dviju disciplina, odnosno znanosti.³

¹ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (14.06.2023.)

² Isto. Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija.

³ Isto. Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija.

Posljednje značenje riječi bibliografija je fokus ovoga rada i u svojoj definiciji označava prema Hrvatskoj enciklopediji također:

„...istraživanje, sabiranje, odabiranje, opisivanje, vrednovanje, klasificiranje i objelodanjivanje knjižne, a u novije vrijeme i neknjižne građe (zvučni zapisi, filmovi, mikrofilmovi, videokasete, magnetski i optički diskovi itd.), sa svrhom da omogući korisnicima brzo pronalaženje bibliografskih podataka koji su im potrebni za znanstveni ili stručni rad ili za koju drugu svrhu.“⁴

2.2. Vrste

Bibliografije možemo na nekoliko načina klasificirati. S obzirom na sadržaj popisane građe dijelimo ih na *opće/univerzalne* i *specijalne*. Dok opće bibliografije obuhvaćaju građu bez obzira na njihov sadržaj, vrijeme ili mjesto nastanka te vrstu, specijalne bibliografije obuhvaćaju građu koja je ograničena nekim kriterijem kao npr. vrstom, jezikom ili temom. Nadalje možemo klasificirati bibliografije prema mjestu nastanka obuhvaćene građe na *međunarodne*, *nacionalne*, *regionalne* te *mjesne/lokalne*. Bibliografije mogu biti *tekuće* (popisana je suvremena građa), *retrospektivne* (popisana je građa koja je objavljena u određenom vremenskom razdoblju) te *kumulativna* (kombinacija retrospektivne i tekuće) u odnosu na vremensko razdoblje u kojem je nastala popisana građa. Podjela prema načinu na kojem je navedena građa u bibliografiji čini *popisne* gdje se samo osnovni podaci navode o građi; *opisne* koje imaju detaljnije opisanu građu; *analitičke* u kojima postoji anotacija s analizom sadržaja uz opis, te *kritičke* bibliografije u kojima je također istaknuta ocjena sadržaja. Ako je bibliografija nastala uvidom u izvornu građu nazivamo je i *primarnom*, dok *sekundarne* bibliografije nazivamo takvima kada su nastale uvidom u bibliografije, popise i sl. izvore.⁵

Sam raspored građe unutar bibliografije može se razvrstati abecedno, po strukama, predmetima ili kronologiji.⁶

⁴ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (14.06.2023.)

⁵ Isto. Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija.

⁶ Isto. Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija.

3. Izrada bibliografije

Prema Logaru⁷ izradu bibliografije možemo podijeliti u tri faze. U prvoj fazi bibliograf sakuplja i definira izbor građe koja ulazi u samu bibliografiju uzimajući u obzir vrstu, namjenu i opseg same bibliografije te vrstu građe. U istoj se fazi bibliograf također mora upoznati s tematikom građe koju popisuje te ju prikupljati u njemu/njoj pristupnim izvorima.

U drugoj fazi slijedi bibliografsko opisivanje prikupljene građe. Definiraju se i dosljedno provode bibliografski podaci koji će biti dio bibliografije kao npr. autor, naslov, izdavač i sl., ali i redoslijed kojim će se navoditi i koji interpunkcijski znakovi će biti u upotrebi. Najčešće se kod tih odluka konzultira E. Veronin *Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga (1 i 2)* te ISBD (*Međunarodni standardni bibliografski opis*).

Treća i finalna faza se sastoji od sređivanja i klasificiranja opisa bibliografskih jedinica. U njoj grupiramo i razvrstavamo građu, biramo jedan od već utvrđenih rasporeda prikaza građe (abecedni, kronološki itd.) te kao posljednji korak redakciju u kojoj ispravljamo eventualne pogreške i izrađujemo bibliografske elemente koje mogu korisniku pomoći pri upotrebi bibliografije, kao npr. uvod, kazala, literatura, sadržaj i sl.

4. Povijest bibliografije

4.1. Svijet

Prve naznake bibliografske aktivnosti nalazimo u gradu starih Sumerana Nipuru, gdje je pronađen popis knjiga (koji je najvjerojatnije bio dio knjižničkog kataloga) datiran 2000.g.pr.Kr. Druge knjižnice na području današnjeg Bliskog Istoka su također imale slične kataloge od kojih je napoznatija ona iz asirskog grada Ninive.⁸

Pinakes (hrv. *Tablice*) iz 3.st.pr.Kr. grčkog pjesnika i navodnog tadašnjeg upravitelja knjižnice u Aleksandriji Kalimaha, smatra se prvim knjižničnim katalogom zapadnog svijeta.⁹ Sličan katalog je izradio Krates iz Mallosa za knjižnicu u Pergamu u 2.st. U Pergamu je također djelovao u 2.st. Klaudije Galen koji je sastavio prvu osobnu bibliografiju *De libris propriis* (hrv.

⁷ Logar, J. Uvod u bibliografiju : teorijski osnovi bibliografije, istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji. Sarajevo : Svjetlost, 1973.

⁸ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (14.06.2023.)

⁹ Stipčević, A. Povijest knjige. 2., prošireno i dopunjeno izd. Zagreb: Matica hrvatska, 2006. Str. 141.

O vlastitim knjigama).¹⁰ Također su se u antičkom svijetu izrađivale biobibliografije poput Ptolomejeve *Aristotelove biobibliografije*.¹¹

U srednjem vijeku se nastavlja trend izrade biobibliografija poput *De viris illustribus liber ad Dextrum praefectum praetorio* sv. Jeronima koji je abecedno popisao 135 crkvenih pisaca od početka kršćanstva.¹² Nastavkom srednjeg vijeka počinju se sastavljati popisi knjiga u pojedinim samostanima i crkvama, ali i u oporukama građana, posebno erudita. Samim razvojem tiskarskog stroja u 15.st. pojavljuje se i potreba za pomagalima koje bi olakšale pronalazak novih i već postojećih tiskanih knjiga koje su se nalazile u europskim javnim i privatnim knjižnicama. Među prvim tiskarima koji je objavljivao popise knjiga ističe se Aldus Manutius. Prva tiskana bibliografija *Liber de scriptoribus ecclesiasticis* tiskana je u Baselu 1494. od strane Johannes Trithheima, koji je također postavio temelje za nacionalne bibliografije djelom *Catalogus illustrium virorum Germaniae* iz 1495. Symphorien Champier izdaje 1506. prvu medicinsku stručnu bibliografiju *De medicine claris scriptoribus*, a Giovanni Nevizzano 1522. prvu pravnu stručnu bibliografiju imenom *Inventarium librorum in utroque jure hactenus impressorum*.¹³

Ocem bibliografije kako ju definiramo danas, smatra se Konrad Gesner iz Švicarske. 1545. objavljuje prvu međunarodnu opću bibliografiju imenom *Bibliotheca universalis* (hrv. *Opća bibliografija*)¹⁴ gdje u predgovoru navodi njegova načela u pisanju bibliografije i u samoj bibliografiji popisuje oko 12 000 bibliografskih jedinica skupljenih diljem Europe.¹⁵

Na području Velike Britanije engleski teolog John Bale objavljuje prvu englesku nacionalnu bibliografiju na latinskom jeziku 1548.g. imenom *Illustrium Maioris Britanniae scriptorum, hoc est, Angliae, Cambriae ac Scotiae summarium* koja označava temelje retrospektivne nacionalne bibliografije. 1595. londonski tiskar Andrew Maunsell izdaje *Catalogue of English Printed Bookes* (hrv. *Katalog engleskih tiskanih knjiga*) u kojem se pojavljuju noviteti

¹⁰ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (14.06.2023.)

¹¹ Bibliografija. //Proleksis enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2014. Dostupno na: <https://proleksis.lzmk.hr/11017/> (14.06.2023.)

¹² Isto. Bibliografija. //Proleksis enciklopedija.

¹³ Isto. Bibliografija. //Proleksis enciklopedija.

¹⁴ Hebrang Grgić, I. Kratka povijest knjižnica i nakladnika. Zagreb: Naklada Ljevak, 2018. Str. 100

¹⁵ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija.

poput popisivanje i redanje autora po prezimenu, a ne imenu (što je dotad bio običaj); imena nakladnika i tiskara postaju obavezni; naslovi potpuniji te se popisuje format i godina izdavanja.¹⁶

U isto vrijeme u Francuskoj Francois de La Croix Du Maine u Parizu 1584. i Antoine Du Verdier u Lyonu 1585. zasebno izrađuju prve francuske nacionalne bibliografije istog imena *Bibliothèque française* (hrv. *Francuska bibliografija*)¹⁷ koje su 1771.-1773. objedinjene pod istim naslovom.¹⁸

Na području današnje Italije 1550. Anton Francesco Doni objavljuje prvu nacionalnu bibliografiju na narodnom jeziku imena *La libreria del Doni Fiorentino* u čijem je sastavu po prvi puta bibliografija glazbene literature.¹⁹ U 16.st. Katolička crkva izdaje „antibibliografiju“ imena *Indeks librorum prohibitorum* (hrv. *Popis zabranjenih knjiga*) gdje popisuje autore i njihova djela koje smatra nepodobnima i koje se ne smiju čitati²⁰, a 1595. A. Possevino izdaje bibliografiju *Bibliotheca selecta* (hrv. *Bibliografija izabranih djela*) u kojoj navodi djela koja bi trebalo čitati iz raznih područja književnosti i znanosti.²¹

Zbog knjižarskih sajmova u Mainzu, Frankfurtu i Leipzigu, dolazi do razvoja knjižarskih kataloga koji sadrže potpunije opise knjiga iz europskih tiskara od kojih se najviše ističu polugodišnji katalogi Georga Willera iz 16.st. Njegovi katalogi također označavaju početak njemačke nacionalne bibliografije. U 17.st. njemački bibliografi Martin Lipen, Georg Draud i Jacob Cless nastavljaju s izrađivanjem općih bibliografija temeljenih na sajmišnim katalogima.²²

U 17.st. pojavljuje se u Francuskoj prva godišnja tekuća bibliografija *Bibliographia Parisina* (1645.-1651.) autora Louisa Jacoba de Saint-Charlesa, a 1664. zbog porasta bibliografske aktivnosti diljem Europe, nastaje prva bibliografija bibliografijâ imenom *Bibliotheca bibliothecarum* autora Philippea Labbea. U njoj je popisano oko 1500 bibliografskih jedinica (bibliografija) od oko 800 autora.²³

¹⁶ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (14.06.2023.)

¹⁷ Bibliografija. //Proleksis enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2014. Dostupno na: <https://proleksis.lzmk.hr/11017/> (14.06.2023.)

¹⁸ Usp. Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija.

¹⁹ Usp. Bibliografija. // Proleksis enciklopedija.

²⁰ Stipčević, A. Povijest knjige. 2., prošireno i dopunjeno izd. Zagreb: Matica hrvatska, 2006. Str. 503

²¹ Usp. Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija.

²² Usp. Bibliografija. // Proleksis enciklopedija.

²³ Usp. Bibliografija. // Proleksis enciklopedija.

18. stoljeće nosi sa sobom nove inovacije koje uključuju bibliografije časopisa te anonimna ili stara djela. Nastavno na postignuća u prijašnjim stoljećima, u 19.st. se počinju izrađivati velike međunarodne stručne i retrospektivne bibliografije od kojih se ističe *Chemisches Zentralblatt* iz 1830. izrađena u Berlinu²⁴ kao prva stručna međunarodna bibliografija iz područja kemije.²⁵ 1866. nastaje opširnija bibliografija bibliografijâ autora J. Petzholdta *Bibliotheca bibliographica*.²⁶ 1811. započinje s izlaskom *Bibliographie de la France* kao prva nacionalna bibliografija koju izrađuje nacionalna institucija na osnovi zakona i obveznom prvom primjerku, sa čime kreću i ostale države do kraja stoljeća²⁷ i u dvadesetom.²⁸

U 19.st. se također počinju osnivati razna bibliografska društva od kojih je najstarije *Societe bibliographique et des publications populaires* iz 1868. u Parizu, a 10 godina kasnije se održava i prvi bibliografski kongres. U Londonu se 1892. osniva *Bibliographical Society*, a u Chicagu 1904. *Bibliographical Society of America*.²⁹ 1895. u Bruxellesu osnivaju Paul Otlet i Henri La Fontaine Međunarodni bibliografski institut s ciljem izrade retrospektivne bibliografije svih tiskanih knjiga.³⁰

Theodore Besterman izrađuje 1939.-1940. *A World Bibliography of Bibliographies* (hrv. *Svjetska bibliografija bibliografija*) u kojoj je navedeno 16 000 bibliografija. U 4. izdanju iz 1965.-1966. zabilježeno je čak oko 117 000 bibliografija. Pod pokroviteljstvom IFLA-e i UNESCO-a 1970.-ih nastaje program UBC-a (univerzalna bibliografska kontrola) s ciljem omogućavanja dostupnosti bibliografskih podataka objavljenih svjetskih publikacija i njihove razmjene između bibliografskih ustanova.³¹

4.2. Hrvatska

Na području današnje Hrvatske se već prva bibliografska pomagala pojavljuju u 15.st.³², gdje su ti popisi bili pokušaj skupljanja informacija o knjigama, najčešće u obliku izrade biografije

²⁴ Stipčević, A. Povijest knjige. 2., prošireno i dopunjeno izd. Zagreb: Matica hrvatska, 2006. Str. 613

²⁵ Bibliografija. //Proleksis enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2014. Dostupno na: <https://proleksis.lzmk.hr/11017/> (14.06.2023.)

²⁶ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (14.06.2023.)

²⁷ Stipčević, A. Povijest knjige. 2., prošireno i dopunjeno izd. Zagreb: Matica hrvatska, 2006. Str. 702

²⁸ Usp. Bibliografija. // Proleksis enciklopedija.

²⁹ Usp. Bibliografija. // Proleksis enciklopedija.

³⁰ Usp. Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija.

³¹ Usp. Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija.

³² Usp. Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija.

pisaca na lokalnoj i/ili regionalnoj razini (biobibliografije). Nažalost su oni pronađeni samo u obliku rukopisa.³³

Tijekom 17. i 18. stoljeća se ističu biobibliografski autori s područja Dubrovnika poput Ambroza Gučetića koji je napisao *Catalogus virorum ex familia Praedicatorum in litteris insignium* (hrv. *Popis dominikanaca koji su se istaknuli književnim radom*) iz 1605.g. gdje je popisao 790 njemu poznatih dominikanskih književnika³⁴; Ignjata Đurđevića koji je u 18.st. zabilježio oko šezdeset pisaca iz Dubrovačke Republike u pismu Radu Miličiću/Miliću, posveti Marinu Zlatariću i *Vitae et carmina nonnullorum illustrium civium Rhacusinorum* (hrv. *Životopisi i pjesme nekih slavni Dubrovčana*)³⁵; Sebastijana Slade Dolcija koji je u *Fasti litterario-Ragusini sive virorum litteratorum Qui usque ad annum MDCCLXVI in Ragusina claruerunt Ditione* (hrv. *Dubrovačka književna kornika ili Pregled književnika koji su se proslavili u Dubrovačkoj Republici do 1766. godine*) iz 1767. popisao 271 pisca s područja Dubrovačke Republike³⁶. Među Dubrovčanima tog razdoblja se pogotovo ističe svojim radom dominikanac Serafin Crijević koji je u razdoblju 1740.-1742. sastavio *Bibliotheca Ragusina* (hrv. *Dubrovačka knjižnica*) koja je sadržavala 435 autora i kazalo od 6 120 natuknica (od kojih 3 560 imena, 690 mjesta)³⁷. Ona je naknadno tiskana u tri sveska od 1975. do 1980. godine u zbirci JAZU *Hrvatski latinisti*³⁸.

Na splitskom području osim Julija Bajamontija, koji će biti kasnije spomenut, istaknuli su se u svojem biobibliografskom radu Jerolim Kavanjin³⁹ te Marko Dumanić nedovršenim djelom iz 17.st. o spisateljima i kulturno značajnim osobama iz Splita i Dalmacije *Synopsis virorum illustrium Spalatensium et aliam virorum illustrium ex Dalmatiae urbibus* (hrv. *Sažetak znamenitih ljudi iz Splita i znamenitih ljudi iz gradova Dalmacije*) gdje je sačuvan dio *Synopsis virorum illustrium Spalatensium* (hrv. *Sažetak znamenitih SPLICANA*) i nedovršen dio s biobibliografijom

³³ Bibliografija. //Proleksis enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2014. Dostupno na: <https://proleksis.lzmk.hr/11017/> (14.06.2023.)

³⁴ Dukić, D. Kroatisti, proširite police!. // Vijenac 213, 1(svibanj 2002). Dostupno na: <https://www.matica.hr/vijenac/213/kroatisti-prosirite-police-15031/> (14.06.2023.)

³⁵ Đurđević, Ignjat. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 1993. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=5003> (14.06.2023.)

³⁶ Slade Dolci, Sebastijan. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=56544> (14.06.2023.)

³⁷ Vratović, V. Crijevićeva "Bibliotheca Ragusina" u izvrsnom kritičkom izdanju. // Croatica 13, 17-18 (1982), str. 169-171. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/342131> (14.06.2023.)

³⁸ Usp. Dukić, D. Kroatisti, proširite police!.

³⁹ Usp. Bibliografija. //Proleksis enciklopedija.

zadarskog pisca I. Tanzlingera *Synopsis virorum illustrium Dalmatarum* (hrv. *Sažetak znamenitih ljudi iz Dalmacije*).⁴⁰

Na području sjeverne Hrvatske od sredine 18.st. je također zabilježena aktivnost (bio)bibliografske naravi⁴¹, gdje se među ostalog ističu franjevac Josip Jakošić s djelom *Scriptores interamniae vel Pannoniae Saviae nunc Slavoniae dictae anno 1795 conscripti* (hrv. *Pisci međuriječne Panonije, Savije sada rečene Slavonije, popisani 1795. godine*) iz 1795.g. važnog sadržaja za proučavanje tadašnje hrvatske književnosti⁴²; pavlin Nikola Benger s *Catalogus authorum ex religiosis ordinis s. Pauli eremitaie* (hrv. *Katalog autora redovničkog reda sv. Pavla Pustinjaka*) iz 18.st. gdje popisuje pavlinske pisce i njihova djela⁴³; franjevac Grgur Čevapović koji je izradio opširnu biobibliografiju M. P. Katančića, te u djelima *Synoptico-memorialis catalogus Observantis Minorum provinciae s. Joannis a Capistrano* iz 1823. (hrv. *Katalog kapistranske provincije*) i *Recensio Observantis Minorum provinciae s. Joannis a Capistrano* iz 1830. (hrv. *Pregled djelovanja franjevac provincije sv. Ivana Kapistrana*) skupio građu o djelima franjevačkih spisatelja⁴⁴; te Baltazar Adam Krčelić koji je među ostalog 1774. napisao *Scriptorum ex regno Sclavoniae* (hrv. *Napisano iz kraljevine Slavonije*) u kojoj se nalazilo 31 životopis pisaca podrijetlom ili povezanošću s Bansom Hrvatskom i Slavonijom, čineći to djelo prvom takve vrste na području sjeverne Hrvatske⁴⁵.

Među njima se također ističe Adam Alojzije Baričević koji je prvi sustavno sakupljao knjige iz svih hrvatskih regija. Prema A. Horanyiju iz 1792., Baričević je navodno sastavio djela *Commentariolum de scriptoribus patriae* (hrv. *Komentar na domovinske pisce*) i *Historia litteraria Croatiae* (hrv. *Povijest hrvatske književnosti*), ali su samo sačuvana pisma, rukopisi i fragmenti koje je slao drugim književnim povjesničarima i prijateljima⁴⁶.

⁴⁰ Dumanić, Marko. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 1993. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=5425> (14.06.2023.)

⁴¹ Usp. Bibliografija. // Proleksis enciklopedija.

⁴² Jakošić, Josip. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2005. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=9001> (14.06.2023.)

⁴³ Benger, Nikola. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 1983. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=1719> (14.06.2023.)

⁴⁴ Čevapović, Grgur. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 1993. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=4022> (14.06.2023.)

⁴⁵ Krčelić, Baltazar Adam. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2013. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=10963> (14.06.2023.)

⁴⁶ Baričević, Adam Alojzij. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 1983. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=1318> (14.06.2023.)

No, prvom pravom hrvatskom bibliografijom smatra se *Bibliotheca nummaria* (hrv. *Numizmatička bibliografija*) iz 1718.g. hrvatskog benediktinskog bizantologa i numizmatičara Anselma Bandura iz Dubrovnika, za koju se također smatra da je jedna od prvih bibliografija koja se bavi numizmatikom u svijetu⁴⁷. Nešto kasnije u drugoj polovici 18. stoljeća, Splićanin Julije Bajamonti radio je na prvoj retrospektivnoj bibliografiji knjiga na temu dalmatinskih pisaca i djela o Dalmaciji. Iako je sadržavala oko 2500 bibliografskih jedinica, uključujući i 110 djela hrvatskih autora, ostala je nedovršena njegovom smrću 1800. godine. Uz bibliografski rad, poznat je i po povjesničarskom, filološkom, skladateljskom i medicinskom radu, a zbog njegovog pokušaja sastavljanja enciklopedijskog rječnika, smatra se prvim hrvatskim modernim enciklopedistom⁴⁸.

Dolaskom novog stoljeća, Tomaš Mikloušić uređuje prvu bibliografiju na narodnom (hrvatskom) jeziku⁴⁹ *Od slovarnic, piscev i knjig orsaga horvatskoga* (jedan od četiri dijela) u sklopu *Izbor dugovanj vsakoverstneh za hasen i razveselenje služečeh* 1821. Osim pisaca i djela, su u djelu obrađene teme iz povijesti, folklor, gospodarstva i sl.⁵⁰ Stanko Vraz pokreće uz D. Rakovca i Lj. Vukotinovića 1842.g. časopis *Kolo*⁵¹ u kojem se nalazi začetak i prvi pokušaji tekuće bibliografije – stalni pregledi ilirskih knjiga.⁵²

Otac hrvatske bibliografije Ivan Kukuljević Sakcinski objavljuje u tiskanom obliku 1860.g. prvu hrvatsku retrospektivnu bibliografiju *Bibliografija hrvatska*, kojoj je 1863. pridružen tiskani *Dodatak*. Nastala je uz pomoć Ljudevita Gaja, Mijata Sabljara te uvidom u bibliografsku građu Antuna Mažuranića i Vinka Pacela te sadržavala je oko 3000 bibliografskih jedinica nastalih u razdoblju od 1483. do 1860.g. te se smatra jedinim sustavnim bibliografskim izvorom podataka od početka hrvatske pismenosti do 1860.⁵³ Pri izradi retrospektivne bibliografije nije bio u mogućnosti iskoristiti biografsku i bibliografsku građu iz *Geschichte der illirischen und*

⁴⁷ Bandur, Anselm. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=5683> (14.06.2023.)

⁴⁸ Bajamonti, Julije. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=5302> (14.06.2023.)

⁴⁹ Bibliografija. //Proleksis enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2014. Dostupno na: <https://proleksis.lzmk.hr/11017/> (14.06.2023.)

⁵⁰ Mikloušić, Tomaš. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=40717> (14.06.2023.)

⁵¹ Vraz, Stanko. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=65431> (14.06.2023.)

⁵² Usp. Bibliografija. //Proleksis enciklopedija.

⁵³ Kukuljević Sakcinski, Ivan. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2013. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=6977> (14.06.2023.)

kroatischen Literatur (hrv. *Povijest ilirske i hrvatske književnosti*), druge knjige iz *Geschichte der südslawischen Literatur* (hrv. *Povijest južnoslavenske književnosti*) autora Pavla Josipa/Jozefa Šafarika, zbog tiskanja djela u 1865. godini (iako je napisana 1835.).⁵⁴ Ivan Kukuljević Sakcinski je također poznat po izradi prvog hrvatskog biografskog leksikona umjetnika i prve bibliografije na području nacionalne povijesti umjetnosti imena *Slovník umjetnikah jugoslovenskih*, nastalog u razdoblju 1858.-1860. Sastojao se od 5 sveščića i ostao nedovršen (do prezimena Strahinić), a sadržavao je oko 630 natuknica, od kojih je oko 400 spalo na hrvatske likovne umjetnike.⁵⁵

Početak 20. stoljeća Joso Lakatoš objavljuje 1911.g. *Hrvatska štampa 1789 do 1911*, koja po prvi puta donosi sustavni opći pregled hrvatske periodike. Dok u isto vrijeme *Strossmayer koledar* (kalendar) daje uvid u tekući pregled hrvatske periodike za godine 1907., 1908., 1909. te 1912.⁵⁶

1936. Nacionalna i sveučilišna knjižnica počinje s radom na hrvatskoj retrospektivnoj bibliografiji. Hrvatsko bibliotekarsko društvo počinje u suradnji sa Sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu izdavati *Hrvatsku bibliografiju* u razdoblju 1941.-1944. Nakon 2. svjetskog rata Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti (JAZU) objavljuje *Hrvatsku bibliografiju* u 3 niza – niz A (*Bibliografija knjiga*); niz B (*Bibliografija časopisnih priloga*) te niz C (*Posebna bibliografska izdanja*). 1952. nizovi A i B prestaju s izlaskom, koje 1978. preuzima Nacionalna i sveučilišna knjižnica. Od 1950. do 1990. u tekućoj bibliografiji u izdanju Jugoslovenskog bibliografskog instituta u Beogradu obrađuje se i hrvatska građa (od 1949. središnja bibliografska ustanova u Jugoslaviji). Na osnovi obveznog primjerka izdaje tekuću jugoslavensku bibliografiju *Bibliografija Jugoslavije – knjige, brošure i muzikalije; Bibliografija Jugoslavije – članci i prilogi u časopisima, listovima i zbornicima te Bibliografija Jugoslavije – serijske publikacije*.⁵⁷

Tadašnji Jugoslavenski leksikografski zavod (današnji Leksikografski zavod Miroslav Krleža) u Zagrebu kreće 1950.-ih s izradom retrospektivne bibliografije članaka iz serijskih publikacija Jugoslavije, gdje je u razdoblju 1956.-1986. tiskano 14 knjiga. U razdoblju od 1982.

⁵⁴ Usp. Bibliografija. // Proleksis enciklopedija.

⁵⁵ Kukuljević Sakcinski, Ivan. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2013. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=6977> (14.06.2023.)

⁵⁶ Bibliografija. // Proleksis enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2014. Dostupno na: <https://proleksis.lzmk.hr/11017/> (14.06.2023.)

⁵⁷ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (14.06.2023.)

do 1999. Nacionalna i sveučilišna knjižnica tiskala je niz *Građa za hrvatsku retrospektivnu bibliografiju knjiga 1835.-1940.* u kojem su popisana djela hrvatskih autora na hrvatskom jeziku s hrvatskog teritorija.⁵⁸

Od osamostaljenja Hrvatske, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu izrađuje *Hrvatsku tekuću nacionalnu bibliografiju* na osnovi obaveznog primjerka. U početku je izlazila u tiskanim sveščićima, od 2002. u obliku CD ROM-a, a od 2012. se objavljuje isključivo online u 3 niza – niz A (knjige), niz B (članci) i niz C (serijske publikacije).⁵⁹

5. Hrvatsko proljeće

„...reformno razdoblje u hrvatskoj politici, društvu i kulturi, posebno obilježeno legitimiranjem hrvatskoga nacionalnog identiteta i traženjima koja iz njega proizlaze“⁶⁰ krajem 1960.-ih i početkom 1970.-ih nazivamo Hrvatskim proljećem.

Početke Hrvatskog proljeća nalazimo već 1966. nakon održavanja Brijunskog plenuma te potpisivanja protokola između SFRJ i Katoličke crkve. Tadašnje vodstvo SKH koje je među ostalog činilo Miko Tripalo i Savka Dabčević-Kučar pokrenulo je reformske tendencije i rasprave unutar partije na temu federalnih financija, etničkih odnosa, policijske represije i sl. 1967. intelektualna elita Hrvatske objavljuje *Deklaraciju o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika* u časopisu *Telegram* kao reakciju na *Novosadski dogovor* kojim je naziv jezika definiran kao sprskohrvatski/hrvatskosrpski.⁶¹

Pokret je bio pluralistički i odvijao se na više fronti: SKH, studenti na području SR Hrvatske (pogotovo Sveučilište Zagreb) te intelektualnim krugovima okupljenih oko Matice Hrvatske.⁶²

Studentski pokret dobiva svoj začetak 1970. izborom Ivana Zvonimira Čička na poziciju studentskog prorektora koji biva potvrđen od strane Ivana Supeka, rektora Sveučilišta u Zagrebu.

⁵⁸ Isto. Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija.

⁵⁹ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (14.06.2023.)

⁶⁰ Hrvatsko proljeće. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=26516> (14.06.2023.)

⁶¹ Usp. Hrvatsko proljeće. // Hrvatska enciklopedija.

⁶² Šušak, I. Hrvatsko proljeće – počeci političkog interesnog pluralizma. // Hrvatska i komparativna javna uprava 8, 3 (2008), str. 767-783. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/135557> (14.06.2023.)

Nakon toga slijedi smjena dotadašnjeg studentskog vodstva i dolazak novog kadra koje uživa podršku studentske zajednice. U isto vrijeme Dražen Budiša postaje predsjednikom Saveza studenata Grada Zagreba, čime studentski pokret dobiva na elanu. Sam pokret je podržavao novo vodstvo SKH-a, ali se također s njime razilazilo u pojedinim pitanjima iz ekonomske i društvene sfere (poput radikalne ideje hrvatskog osamostaljenja).⁶³

Osim studenata, Matica hrvatska je također igrala veliku ulogu u Hrvatskom proljeću. Pomoću njenih publikacija *Kolo*, *Kritika*, *Život umjetnosti*, *Hrvatski tjednik* intelektualni krug se širio i van velikih urbanih središta poput Zagreba. Zajednica samostalnih pisaca TIN kreće 1968. s izdavanjem *Hrvatskog književnog lista* u kojem se pretežito obrađuju književne teme, ali s kritikom prema komunističkoj vlasti vezanih uz pitanja položaja hrvatskog jezika unutar Jugoslavije, prava Hrvata u Vojvodini, odlaska hrvatskih radnika van Jugoslavije, raspodjele novčanih sredstava unutar federacije i sl. Zbog proturevolucionarnih i protujugoslavenskih stajališta, *Hrvatski književni list* biva zabranjen, a godinu dana nakon i rad same udruge.⁶⁴

Glavnu ulogu u cijelom pokretu je imalo tadašnje partijsko vodstvo Saveza komunista Hrvatske. Krajem 1960.-ih postojale su dvije struje mladog kadra (sklonog reformama s nacionalnim tendencijama) te starog kadra (pristaša jugoslavenskog unitarizma). Među vođama mladog kadra istaknuli su se Miko Tripalo, Savka Dabčević-Kučar, Pero Pirker i dr. koji su imali za cilj smanjivanje utjecaja partije na društvene i ekonomske aktivnosti, ulogu represivnog policijskog aparata, uvođenje tržišnih principa u gospodarski sistem, veće ovlasti samih republika u samoodlučivanju i suodlučivanju na razini federacije itd. Desetom sjednicom CK SKH-a 1970. zaključeno je da nacionalizam u Hrvatskoj jača, ali da se i nastavlja s reformskim politikama koje su uživale podršku Tita. Najveći faktor pri širenju pokreta i dobivanju podrške od šire mase je bilo nezadovoljstvo hrvatske javnosti vezano za ekonomska pitanja. S vremenom pokret gubi podršku od strane Tita zbog utjecaja unitarističkih struja komunista pretežito iz Srbije.⁶⁵

Hrvatsko proljeće završava sastankom hrvatskog vodstva s J. B. Titom, sjednicom Predsjedništva SKJ u Karađorđevu 1.-2.12.1971. te ostavkama hrvatskog vodstva na sjednici Centralnog komiteta SKH 12.12.1971. gdje je odlukama doneseno uhićivanje studentskog vodstva

⁶³ Usp. Šušak, I. Hrvatsko proljeće – počeci političkog interesnog pluralizma.

⁶⁴ Šušak, I. Hrvatsko proljeće – počeci političkog interesnog pluralizma. // Hrvatska i komparativna javna uprava 8, 3 (2008), str. 767-783. Dostupno na: <https://hrcaak.srce.hr/135557> (14.06.2023.)

⁶⁵ Usp. Šušak, I. Hrvatsko proljeće – počeci političkog interesnog pluralizma.

pokreta, prvaka Matice hrvatske te ostalih aktivnih sudionika unutar SKH i van nje. Stari kadar SKH postavljen je ponovno na ključne funkcije unutar republike i obnovljena je represija. Razdoblje nakon sloma pokreta sve do kraja 1980.-ih naziva se i „hrvatskom šutnjom“.⁶⁶

Posljedice događaja Hrvatskog proljeća rezultirale su novim ustavom SFRJ iz 1974. u kojem je ipak uvažan velik dio zahtjeva u svrhu decentralizacije i donio veće ovlasti republikama te se smatra početkom demokratskih težnji i procesa na području Hrvatske koji su rezultirali osamostaljenjem Hrvatske u 1990.-ima.⁶⁷

⁶⁶ Hrvatsko proljeće. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na. <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=26516> (14.06.2023.)

⁶⁷ Usp. Šušak, I. Hrvatsko proljeće – počeci političkog interesnog pluralizma.

6. Bibliografija radova o Hrvatskom proljeću

6.1. Predgovor

Bibliografija radova o Hrvatskom proljeću nastala je prvotno kao seminarski zadatak u sklopu kolegija Informacijski izvori i služba na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu pod mentorstvom redovite profesorice dr. sc. Daniele Živković te je doraden u sklopu izrade završnog rada pod mentorstvom redovite profesorice dr. sc. Ane Barbarić. Bibliografija navodi građu koja može poslužiti studentima ili drugim pripadnicima akademske i znanstvene zajednice u istraživanju Hrvatskog proljeća, ali je i prikladna za javnost koja želi saznati više o navedenom događaju.

Bibliografske jedinice su u primarnom rasporedu poredane po vrsti građe, a u sekundarnom rasporedu abecedno te kronološki, tamo gdje se navode više djela istog autora. Pri izradi samog bibliografskog popisa korišteni su online katalogi Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (NSK), Knjižnica grada Zagreba (KGZ), Knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu, World Cataloguea (WorldCat), online baze podataka Portala hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa (HRČAK), Nacionalni repozitorij završnih i diplomskih radova te Digitalni akademski arhivi i repozitoriji (DABAR). Također je pri istraživanju literature i radova korištena internetska tražilica Google. Samim time je bibliografija po načinu izrade primarna i sekundarna.

Predmet bibliografije kako je već naznačeno u naslovu je Hrvatsko proljeće, koje označava kulturno-politički pokret i razdoblje ranih 1970.-ih Hrvatske u sklopu tadašnje socijalističke Jugoslavije. Bibliografske jedinice koje su navedene u ovoj bibliografiji govore o samom povijesnom kontekstu događaja, njezinim suučesnicima, posljedicama, važnost za modernu hrvatsku povijest kroz različita područja ljudskog znanja te je autor uzeo u obzir građu objavljenu od 1990. do 2020., što čini ovu bibliografiju retrospektivnom te selektivnom. Autor je također uz selekcijski kriterij relevantnosti za temu uzeo i u obzir jezik na kojem je građa objavljena te su time navedene bibliografske jedinice isključivo na hrvatskom i engleskom jeziku.

Bibliografske jedinice ne sadrže dopunske elemente niti sadržaj poput nadopuna ili kratkog sadržaja samih bibliografskih jedinica.

6.2. Bibliografija

1. Knjige

Baletić, M. ur. Prekinuta šutnja : Ljudi iz 1971. Zagreb : Vjesnik, 1990.

Baletić, M. Hrvatska simultanka : prosinac sedamdeset prve. Zagreb : Naklada Pavičić, 2003.

Batović, A. The Croatian spring : nationalism, repression and foreign policy under Tito. New York : LB. Tauris, 2017.

Bilandžić, D. Hrvatska moderna povijest. Zagreb : Golden marketing, 1999.

Bilić, J. '71 koja je to godina. Zagreb : Centar za informacije i publicitet, 1990.

Drača, D. Hrvatski feniks dr. Marko Veselica. Zagreb : Marko Veselica, 1992.

Dukovski, D. Istra i Rijeka u Hrvatskome proljeću. Zagreb : Alinea ; Medulin : Ogranak Matice hrvatske Pula, 2007.

Đurić, T. Zašto su šutjela lepoglavska zvona : Hrvatsko proljeće u Varaždinu i Čakovcu 1971. : svjedočenja - članci - dokumenti. Samobor : Meridijani, 2004.

Ivičević, J. Iz novije hrvatske povijesti : jugoslavenstvo, pravaši, HSS, ustaški pokret, Hrvatsko proljeće, Croatia rediviva, Hrvatska danas. Zagreb : Matica hrvatska, 2007.

Jandrić, B. Kontroverze iz suvremene hrvatske povijesti : osobe i događaji koji su obilježili hrvatsku povijest nakon Drugoga svjetskog rata. Sv. 1. Zagreb : Srednja Europa, 2006.

Jandrić, B. Kontroverze iz suvremene hrvatske povijesti : osobe i događaji koji su obilježili hrvatsku povijest nakon Drugoga svjetskog rata. Sv. 2. Zagreb : Srednja Europa, 2007.

Jandrić, B. Kontroverze iz suvremene hrvatske povijesti : osobe i događaji koji su obilježili hrvatsku povijest nakon Drugoga svjetskog rata. Sv. 3. Zagreb : Srednja Europa, 2011.

Jelčić, D. 100 krvavih godina : XX. stoljeće u hrvatskoj povijesti : eseji, polemike, epigrami. Zagreb : Naklada Pavičić, 2004.

Jelčić, D. 100 krvavih godina : XX. stoljeće u hrvatskoj povijesti : eseji, polemike, epigrami. 2. neizmijenjeno izd. Zagreb : Naklada Pavičić, 2005.

- Kastratović, D. Proljeće moderne Hrvatske. Naklada Pavičić, 2002.
- Katalinić, K. Rađanje države : NDH, Tito, "hrvatsko proljeće" i 1991. Zagreb ; Buenos Aires : Časopis Republika Hrvatska, 1994.
- Katalinić, K. Rađanje države : NDH, Tito, "hrvatsko proljeće" i 1991. 2. izd. Zagreb ; Buenos Aires : Časopis Republika Hrvatska, 1995.
- Klasić, H. Hrvatsko proljeće u Sisku. Zagreb : Srednja Europa, 2006.
- Kovačević, R. Proleće posrnulog bratstva : Dalmacija 1967-1972. u predigri za jugoslovensku tragediju. Beograd : Službeni glasnik, 2012.
- Kramarić, Z. Jugoslavenska ideja u kontekstu postkolonijalne kritike. Zagreb : Meandar media, 2014.
- Krašić, W. Hrvatsko proljeće i hrvatska politička emigracija. Zagreb : Školska knjiga, 2018.
- Kriste, P. Sjene nad slobodom : sjećanja i pogledi na Hrvatsku : 1989. - 2002. Zagreb : Golden marketing, 2002.
- Kučar, S. D. '71 : hrvatski snovi i stvarnost. Sv. 1. Zagreb : Interpublic, 1997.
- Kučar, S. D. '71 : hrvatski snovi i stvarnost. Sv. 2. Zagreb : Interpublic, 1997.
- Mađor, M. ur. Hrvatsko proljeće : presuda Partije. Zagreb : Dom i svijet, 2003.
- Mihaljević, N. Za vratima domovine : sudbine i pogledi hrvatskih intelektualaca u emigraciji od 1945. do 1990. Zagreb : Naklada Pavičić, 2011.
- Pavletić, V. ur. Nepoznata istina o crnom danu za hrvatske domoljube 11. siječnja 1972. : o udaru na Maticu hrvatsku i Hrvatsko proljeće : o Hrvatskoj danas. Samobor [etc.] : "Antun Gustav Matoš" [etc.], 2002.
- Pišković, M. ur. Sječa Hrvatske u Karadorđevu 1971. : autorizirani zapisnik. Zagreb : Meditor : Meteor film, 1994.
- Ponoš, T. Na rubu revolucije : studenti '71. Zagreb : Profil, 2007.
- Supek, I. Povijesne meditacije. Zagreb : AGM, 1996.

Šošić, H. Slom hrvatskog komunističkog proljeća 1971. Zagreb : Školske novine, 1997.

Tripalo, M. Hrvatsko proljeće. Zagreb : Globus, 1990.

Tripalo, M. Hrvatsko proljeće. 2. izd. Zagreb : Globus, 1990.

Tripalo, M. Hrvatsko proljeće. 3. dopunjeno izd. Zagreb : Nakladni zavod Matice hrvatske, 2001.

Tuđman, F. Usudbene povjestice. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 1995.

Vukov, V. Tvoja zemlja : sjećanja na 1971. Zagreb : Nakladni zavod Matice hrvatske, 2003.

Zelić, N. Hrvatsko proljeće i bački Hrvati. Subotica : Matica hrvatska, Ogranak, 2009.

2. Časopisi i zbornici radova

Agičić, D. Pamćenje o Jugoslaviji u suvremenoj hrvatskoj historiografiji // Tranzicija i kulturno pamćenje / Karlić, V.; Šakić, S.; Marinković, D. ur. Zagreb : Srednja Europa, 2017. Str. 237-245.

Antić, Lj. ur. Hrvatska politika u XX. stoljeću : Zbornik radova sa znanstvenog skupa što je održan u palači Matice hrvatske 27-29. travnja 2004. Zagreb : Matica hrvatska, 2006.

Artuković, M. Presude hrvatskim intelektualcima 1972. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 215-261.

Bagola, B. B. Hrvatsko proljeće u Hrvatskom Zagorju te u bogoslovijama Ljubljane i Zagreba. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 567-576.

Bratulić, J. Matica hrvatska i Čakavski sabor u Hrvatskom proljeću. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 671-689.

Brozović, D. Medijsko čitanje "hrvatske šutnje". // Šesti hrvatski slavistički kongres - Zbornik radova sa znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem održanoga u Vukovaru i Vinkovcima od 10. do 13. rujna 2014. - Drugi svezak. / Botica, Stipe ; Nikolić, Davor ; Tomašić,

Josipa ; Vidović Bolt, Ivana (ur.). Zagreb: Hrvatsko filološko društvo ; Hrvatski slavistički odbor, 2018. Str. 633-641.

Budiša, D. Hrvatska i Hrvatsko proljeće u povijesnom kontekstu (1945-1991). // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 21-25.

Čizmić, I. Hrvatska politička emigracija prema zbivanjima u Hrvatskoj za vrijeme Hrvatskog proljeća i Titova "udara" u Karađorđevu u prosincu 1971. godine. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 369-382.

Dukovski, D. Istra i Rijeka u Hrvatskom proljeću (1970-1972). // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 337-341.

Ivičević, J. Kako su montirani politički procesi. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 645-671.

Jakovina, T. Nixon i Tito : kako je pripreman i što je značio Titov posjet Washingtonu 1971.? // Historijski zbornik, God.55 (2002), str. 167-197.

Jakovina, T. Jugoslavija, Hrvatsko proljeće i Sovjeti u detantu. // Kolo zima (2005), str. 153-185.

Jakovina, T. ur. Hrvatsko proljeće 40 godina poslije. Zagreb : Centar za demokraciju i pravo "Miko Tripalo" [etc.], 2012.

Kačić, H. Dubrovačka Matica hrvatska osvježena Hrvatskim proljećem. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 691-701.

Kaštela, S. ur.; Novak, B. ur.; Veselica, V. ur. 25. obljetnica boljševičkog udara i sjećanje na Hrvatsko proljeće : zbornik radova. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 1997.

Kolarić, J. Katolička crkva i Hrvatsko proljeće (1960-1971) : razdoblje nastanka, gušenje i nastavka. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog

u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 289-313.

Kušan, J. Hrvatsko proljeće i „Nova Hrvatska“. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 395-399.

Lalović, D. ur. Hrvatsko i jugoslavensko "proljeće" : 1962. - 1972. Zagreb : Društvo "Povijest izvan mitova", 2014.

Letica. S. Ekonomska filozofija Hrvatskog proljeća. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 279-288.

Lučić, I. Odjeci hrvatskoga proljeća u Bosni i Hercegovini. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 315-335.

Mihaljević, J. Liberalizacija 1960-ih godina - podloga Hrvatskog proljeća. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 263-277.

Mužić, I. O hrvatskom masovnom pokretu u Splitu 1971. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 635-643.

Novak. B. Uloga i doprinos medija i hrvatskog novinarstva u Hrvatskom proljeću. // Medijska istraživanja, Ljeto 7, br. 1/2 (2001), str. 117-129.

Novak, B. Hrvatski politički vrh i sloboda misli i novinstva u Hrvatskom proljeću. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 121-191.

Petrač, B. Društvo hrvatskih književnika 1966-1972. : tragom dokumenata. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 193-214.

Salaj, B. Proljeće i dijaspora. // Hrvatska revija : dvomjesečnik Matice hrvatske, Obn.teč.,god.2/1 (2002), str. 6-22.

Sopta, M. Politički i kulturni procesi u hrvatskom iseljeništvu nakon 1971. godine. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 183-193.

Trogrić, S. Katolička crkva u Istri i Hrvatsko proljeće u Istri 1971. godine. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 343-357.

Trstenjak, T. Duh Hrvatskog proljeća u katoličkim časopisima i T. J. Šagi-Bunića u "Glasu koncila" oko godine 1971. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 555-566.

Veselica, M. Zašto je došlo do sječe Hrvatskog proljeća i zašto sam ja bio prvooptuženi na tom procesu. // Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. siječnja 2012. / uredio Igor Zidić. Zagreb : Matica hrvatska, 2017. Str. 607-634.

Zidić, I. ur. Hrvatska i Hrvatsko proljeće 1971. : Zbornik radova. Zagreb : Matica Hrvatska, 2017.

3. Internetski izvori

Akmađža, M. Katolička crkva i Hrvatsko proljeće. // Časopis za suvremenu povijest 44, br. 3 (2012), str. 603-630. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/95080>. (11.01.2021.).

Brandolice, T.; Šimetin, F. Š. Historiografija i popularna historija u vrijeme Hrvatskog proljeća. // Časopis za suvremenu povijest 51, br. 3 (2019), str. 699-739. Dostupno na: <https://doi.org/10.22586/csp.v51i3.9261>. (11.01.2021.).

Croatian Spring. // Wikipedia : the free encyclopedia. 29.12.2020. Dostupno na: https://en.wikipedia.org/wiki/Croatian_Spring. (11.01.2021.).

Dukovski, D. Hrvatsko proljeće u Istri: sukob hrvatskih i talijanskih reformsko-nacionalnih koncepcija 1970.-1972. // Časopis za povijest Zapadne Hrvatske 4 i 5 (2010), str. 139-171. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/147661>. (11.01.2021.).

Gabrič, A. Odnos slovenske politike prema “maspoku”. // Časopis za suvremenu povijest 42, br. 1 (2010), str. 7-22. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/60116>. (11.01.2021.).

Hrvatsko proljeće. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izd. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020. Dostupno na: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=26516> (11.01.2021.).

Hrvatsko proljeće. // Istrapedia. 07.10.2019. Mrežno izd. Pula : Istarsko povijesno društvo - Società storica istriana. Dostupno na: <https://www.istrapedia.hr/hr/natuknice/1143/hrvatsko-proljece>. (11.01.2021.).

Hrvatsko proljeće. Proleksis enciklopedija. 03.05.2018. Mrežno izd. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020. Dostupno na: <https://proleksis.lzmk.hr/27229/> (11.01.2021.).

Hrvatsko proljeće. // Wikipedija : slobodna enciklopedija. 11.08.2020. Dostupno na: https://hr.wikipedia.org/wiki/Hrvatsko_prolje%C4%87e. (11.01.2021.).

Irvine, J. Hrvatsko proljeće i raspad Jugoslavije. // Političke analize 2, br. 7 (2011), str. 28-37. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/175717>. (11.01.2021.).

Jakovina, T. Sjećanja koja čine povijest - Razgovor s Cvijetom Jobom, dugogodišnjim diplomatom i veleposlanikom FNRJ/SFRJ. // Časopis za suvremenu povijest 35, br. 3 (2003), str. 1031-1048. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/103030>. (11.01.2021.).

Jandrić, B. Stajališta Hrvatske političke emigracije o hrvatskom proljeću iznesena u najznačajnijem emigrantskom časopisu Hrvatskoj Reviji. // Časopis za suvremenu povijest 35, br. 2 (2003), str. 431-461. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/101944>. (11.01.2021.).

Klasić, H. Djelatnost Matice hrvatske na području grada Siska tijekom Hrvatskog proljeća. // Radovi 38, br. 1 (2006), str. 279-295. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/51844>. (11.01.2021.).

Kolar, M. Kajkavsko proljeće - (re)afirmacija kajkavske književnosti i kulture u vrijeme Hrvatskog proljeća. // Podravina 13, br. 25 (2014), str. 160-172. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/126342>. (11.01.2021.).

Krašić, W. Sjećanja Franje Mikulića na Hrvatsko proljeće. // Radovi 50, br. 2 (2018), str. 209-241. <https://hrcak.srce.hr/217116>. (11.01.2021.).

Kursar, T. Prijeporni pluralizam 1971. // Politička misao 43, br. 4 (2006), str. 143-155. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/20379>. (11.01.2021.).

Mataija, I.; Vrcić-Mataija, S. Hrvatsko proljeće u Gospiću. // Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru 62, br. - (2020), str. 413-441. Dostupno na: <https://doi.org/10.21857/mjrl3u7q39>. (11.01.2021.).

Matković, H. Memoarska literatura o hrvatskome nacionalnom pokretu 1971. godine. // Časopis za suvremenu povijest 40, br. 3 (2008), str. 1143-1153. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/96103>. (11.01.2021.).

Padjen, I. Vjera u narod bez vlasti i vlasništva: Crkvena šutnja 1961-1971. i glasnost 1990-. // Politička misao 49, br. 4 (2012), str. 175-211. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/97877>. (11.01.2021.).

Roknić, A. B. Uloga i djelovanje katoličke zajednice mladih Synaxis u riječkome Hrvatskom proljeću. // Croatica Christiana periodica 37, br. 71 (2013), str. 155-170. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/108770>. (11.01.2021.).

Sremić, D. Društvene i teološke odrednice Rimokatoličke crkve u Hrvatskoj u jeku društveno-političkih previranja 1971. godine. // Cris XVI, br. 1 (2014), str. 65-76. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/135413>. (11.01.2021.).

Šušak, I. Hrvatsko proljeće – počeci političkog interesnog pluralizma. // Hrvatska i komparativna javna uprava 8, br. 3 (2008), str. 767-783. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/135557>. (11.01.2021.).

Šutalo, B. Djelatnost Matice hrvatske u Đakovu i Đakovštini za vrijeme Hrvatskog proljeća 1971. // Diacovensia 15, br. 1 (2007), str. 75-102. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/36286>. (11.01.2021.).

Tomas, D.; Bošnjak, M. Odjeci hrvatskoga proljeća u Osijeku. // *Diacovensia* 28, br. 4 (2020), str. 519-547. Dostupno na: <https://doi.org/10.31823/d.28.4.4>. (11.01.2021.).

Veselinović, V. "politička djelatnost Ante Paradžika. // *Anali Hrvatskog politološkog društva* 12, br. 1 (2015), str. 133-155. Dostupno na: <https://doi.org/10.20901/an.12.09>. (11.01.2021.).

Zgurić, B. Fenomenologija prosvjeda. // *Političke analize* 5, br. 17 (2014), str. 73-76. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/142507>. (11.01.2021.).

4. Završni radovi, diplomski radovi i doktorske disertacije

Bačko, M. Pogledi hrvatske intelektualne emigracije na hrvatsko pitanje u Jugoslaviji od 1971. do 1990. na primjeru Hrvatske revije i Nove Hrvatske : diplomski rad. Zagreb: Hrvatsko katoličko sveučilište, 2018.

Balas, Z. Nacionalna i gospodarska pitanja u hrvatskoj politici 1969-1971 : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 1992.

Batović, Ante. Liberalno nacionalni pokret u Hrvatskoj od 1966. do 1972. i svijet : doktorski rad. Zadar : Filozofski fakultet, 2010.

Beljić, I. Odnos komunističke vlasti u Jugoslaviji prema informativnoj djelatnosti - primjer Hrvatskoga književnoga lista (1968. - 1969.) : diplomski rad. Zagreb : Hrvatski studiji, 2014.

Berečić, D. Uloga medija tijekom hrvatskog proljeća : diplomski rad. Osijek : Filozofski fakultet, 2015.

Bošnjaković, N. Hrvatsko proljeće : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2012.

Cvetković, D. Položaj republika i pokrajina prema Ustavu SFRJ iz 1974 : diplomski rad. Osijek : Pravni fakultet, 2018.

Ćićerić, T. Studentski pokret u sklopu Hrvatskog proljeća 1967.-1971. : završni rad. Split : Filozofski fakultet, 2017.

Demše, A. Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika - jezik i identitet u kontekstu Hrvatskog proljeća : završni rad. Osijek : Filozofski fakultet, 2012.

- Duvnjak, D. Hrvatsko proljeće i Ustavnost u Hrvatskoj 1967-1974. : diplomski rad. Zagreb : Pravni fakultet, 2017.
- Erhatic, P. Hrvatsko proljeće u Varaždinskim vijestima : završni rad. Koprivnica : Sveučilište Sjever, 2018.
- Ešegović, M. Hrvatsko proljeće u Slavonskom Brodu : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2010.
- Farkaš, I. Jugoslavenske tajne službe kao sredstvo državne represije : diplomski rad. Osijek : Filozofski fakultet, 2018.
- Gašparović, D. Studentski pokreti na Zagrebačkom sveučilištu 68. i 71. - komparativna analiza : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2007.
- Golubić, H. "Politika čistih računa" - Gospodarski uzroci Hrvatskog proljeća : završni rad. Osijek : Filozofski fakultet, 2014.
- Hure, J. Nacionalni pokret 1968-71. u Dubrovniku : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2002.
- Ivković, D. Uloga i djelovanje Matice hrvatske tijekom hrvatskog proljeća : diplomski rad. Osijek : Filozofski fakultet, 2015.
- Javurek, M. Prilike na zagrebačkom Sveučilištu 1968.-1971. : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2006.
- Juran, S. Rasplet u Karađorđevu u prosincu 1971. na stranicama tiska : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2001.
- Jurlina, A. Hrvatsko proljeće : diplomski rad. Osijek : Pravni fakultet, 2017.
- Krašić, W. Hrvatsko proljeće i hrvatska politička emigracija : doktorski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2016.
- Krznarić, M. Položaj hrvatskog književnog jezika u Hrvatskoj 1960-ih i 1970-ih : diplomski rad. Osijek : Filozofski fakultet, 2015.

Papac, F. Hrvatsko proljeće i Ustavnost u Hrvatskoj 1967.-1974. : diplomski rad. Osijek : Pravni fakultet, 2019.

Papuga, D. Montirani sudski procesi nakon sloma Hrvatskog proljeća : diplomski rad. Zagreb : Hrvatski studiji, 2017.

Plavotić, D. Raspad Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i nastanak samostalne Republike Hrvatske : diplomski rad. Osijek : pravni fakultet, 2017.

Požega, I. Hrvatsko proljeće s posebnim osvrtom na Zadar : diplomski rad. Zadar : Filozofski fakultet, 2017.

Radovan, I. Hrvatsko proljeće : diplomski rad. Zadar : Filozofski fakultet, 2016.

Saratlija, Lj. Liberalizacija političkog sustava u Jugoslaviji i ustavni amandmani od 1967.-1971. : diplomski rad. Osijek : Pravni fakultet, 2018.

Starčević, F. 1971. i oko nje. Mrkopalj : Matica hrvatska Mrkopalj, 2004.

Šajnović, L. Gospodarska pozadina Hrvatskog proljeća: Zajedničko nastupanje hrvatskog političkog rukovodstva i suvremenog tiska : diplomski rad. Zagreb : Hrvatski studiji, 2019.

Škinca, H. Hrvatsko proljeće : ekonomska podloga zahtjeva hrvatskoga političkog vodstva : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2009.

Škorić, Z. Hrvatsko proljeće i Ustavnost u Hrvatskoj 1967.-1974. : diplomski rad. Osijek : Pravni fakultet, 2018.

Tomljanović, I. Uloga riječke književne scene u hrvatskom proljeću 1971. godine : završni rad. Rijeka : Filozofski fakultet, 2017.

Velić, D. Hrvatsko proljeće : završni rad. Osijek : Filozofski fakultet, 2010.

Vidić, Z. Hrvatska politička emigracija i njena uloga u hrvatskom proljeću : diplomski rad. Osijek : Filozofski fakultet, 2014.

Zorić, T. Hrvatski tjednik i 1971. : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2006.

Živković, G. Koprivnica i "Hrvatsko proljeće" : diplomski rad. Zagreb : Filozofski fakultet, 2011.

5. Multimedijalni izvori

Hrvatsko proljeće : dokumentarni serijal. U režiji Miljenka Bukovčana. Zagreb : Hrvatska radiotelevizija, 2010.

Povijesne kontroverze : Hrvatsko proljeće. Autor Josip Mihaljević. Zagreb : Hrvatska radiotelevizija, 2016.

7. Zaključak

Bibliografija je kroz stoljeća mijenjala svoja značenja od običnog popisa literature (koje se koristi i danas), znanosti o knjigama sve do današnjeg značenja discipline koja među ostalog proučava i definira kako najbolje sakupiti građu i nju prikazati. Od retrospektivnih nacionalnih bibliografija kojima je cilj okupiti, prikazati i učiniti dostupnim javnosti djela nečije kulture i ostavštine do specijalnih bibliografija iz raznih područja koje omogućavaju znanstveni i prosvjetni rad širokoj masi, one su dio naše svakodnevice i nezanemariv izvor znanja.

U ovom radu je pokušano popisati čim veći broj građe na temu Hrvatskog proljeća od hrvatskog osamostaljenja do nedavno u nadi lakšeg pronalaska sadržaja na tu tematiku, zbog velikog značaja samog pokreta u izgradnji hrvatskog identiteta i događaja koji su uslijedili u desetljećima nakon. Također je dan uvid u metodologiju same izrade bibliografije koji može djelovati kao pomagalo u izradi budućih studentskih bibliografija na razne teme, ali i inspiraciju za bavljenje bibliotekarskim radom.

8. Literatura

Bajamonti, Julije. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=5302> (14.06.2023.)

Bandur, Anselm. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=5683> (14.06.2023.)

Baričević, Adam Alojzij. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 1983. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=1318> (14.06.2023.)

Benger, Nikola. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 1983. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=1719> (14.06.2023.)

Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (14.06.2023.)

Bibliografija. //Proleksis enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2014. Dostupno na: <https://proleksis.lzmk.hr/11017/> (14.06.2023.)

Čevapović, Grgur. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 1993. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=4022> (14.06.2023.)

Dukić, D. Kroatisti, proširite police!. // Vijenac 213, 1(svibanj 2002). Dostupno na: <https://www.matica.hr/vijenac/213/kroatisti-prosirite-police-15031/> (14.06.2023.)

Dumanić, Marko. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 1993. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=5425> (14.06.2023.)

Đurđević, Ignjat. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 1993. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=5003> (14.06.2023.)

Hebrang Grgić, I. Kratka povijest knjižnica i nakladnika. Zagreb: Naklada Ljevak, 2018.

Hrvatsko proljeće. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=26516> (14.06.2023.)

Jakošić, Josip. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2005. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=9001> (14.06.2023.)

Kukuljević Sakcinski, Ivan. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2013. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=6977> (14.06.2023.)

Krčelić, Baltazar Adam. // Hrvatski biografski leksikon. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2013. Dostupno na: <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=10963> (14.06.2023.)

Logar, J. Uvod u bibliografiju : teorijski osnovi bibliografije, istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji. Sarajevo : Svjetlost, 1973.

Mikloušić, Tomaš. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=40717> (14.06.2023.)

Slade Dolci, Sebastijan. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=56544> (14.06.2023.)

Stipčević, A. Povijest knjige. 2., prošireno i dopunjeno izd. Zagreb: Matica hrvatska, 2006.

Šušak, I. Hrvatsko proljeće – počeci političkog interesnog pluralizma. // Hrvatska i komparativna javna uprava 8, 3 (2008), str. 767-783. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/135557> (14.06.2023.)

Vratović, V. Crijevićeva “Bibliotheca Ragusina” u izvrsnom kritičkom izdanju. // Croatica 13, 17-18 (1982), str. 169-171. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/342131> (14.06.2023.)

Vraz, Stanko. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb : Leksikografski zavod Miroslav Krleža, cop. 2021. Dostupno na: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=65431> (14.06.2023.)

Bibliografija radova o Hrvatskom proljeću od 1990. do 2020. s osvrtom na povijest bibliografije

Sažetak

Cilj ovog rada je objasniti što je bibliografija i kako se ona razvijala kroz povijest na međunarodnoj sceni te na području današnje Hrvatske. Od samih početaka u antičkom svijetu, prvim naznakama modernog koncepta bibliografije u srednjem vijeku do etabliranja kao prave znanstvene discipline nakon izuma tiskarskog stroja. Uz povijesni pregled obrađuje se kratka metodologija izrade bibliografije i kriterija izbora građe na primjeru sakupljanja građe o Hrvatskom proljeću između 1990. i 2020. godine.

Ključne riječi: bibliografija, povijest bibliografije, Hrvatsko proljeće, završni rad

Bibliography of works about the Croatian spring between 1990 and 2020 with an overview of the history of bibliographies

Summary

The aim of this bachelor's thesis is to explain what bibliography is and how it has developed throughout history on the international scene and in the area of today's Croatia. From the very beginnings in the ancient world, the first indications of the modern concept of bibliography in the Middle Ages to its establishment as a true scientific discipline after the invention of the printing press. In addition to the historical overview, a short methodology for creating the bibliography and criteria for the selection of material is discussed, based on the example of the collection of material on the Croatian spring between 1990 and 2020.

Key words: bibliography, history of bibliographies, Croatian spring, BA thesis